

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА “ИКОНОМИКА”

ПРОГРАМА ЗА ДОКТОРАНТСКИ МИНИМУМ

Професионално направление 3.8 Икономика

Част I – Микроикономика

- 1) Производство и производствена функция.
 - Свойства и икономически характеристики на производствената функция, фактори за производство.
 - Представяне на производствената функция в краткосрочен и дългосрочен план. Примери за специфични технологии и производствени функции.
 - Средна и пределна производителност, техническа норма на заместване, закони. Възвръщаемост от мащаба. (3,1) *
- 2) Разходи, видове разходи,
 - Графично представяне.
 - Връзка между разходите и възвръщаемостта от мащаба. Разходи в краткосрочен и дългосрочен план.
 - Минимизиране на разходите – графично и аналитично представяне, специфични технологии.
 - Лема на Шепърд. (3,4), (3,5)
- 3) Печалба и свойства на функцията на печалбата.
 - Максимизиране на печалбата – графично и аналитично представяне, краткосрочен и дългосрочен план.
 - Извеждане на факторното търсене и на функцията на предлагането на готовата продукция.
 - Лема на Хотелинг. (3, 2), (3, 3)
- 4) Поведение на потребителя.
 - Бюджетни ограничения и криви на безразличие, специфични случаи.
 - Пределна норма на заместване.
 - Пряка и непряка функция на полезност, функция на разноските. Тъждества.
 - Функции на търсенето на Маршал и Хикс. Тъждество на Рой. (3,7)
- 5) Избор на потребителя,
 - Функция на търсенето.
 - Промени в дохода – нормални, необходими, луксозни и малоценни стоки, крива на Енджъл.
 - Промени в цената – обикновени блага и блага на Гифън. Уравнение на Слуцки. Ефекти на дохода и заместването.
 - Криви „цена-потребление” и „доход-потребление”. (3,8)
- 6) Избор в условията на неопределеност.
 - Риск.

- Очаквана стойност.
 - Отношение към риска.
 - Намаляване на риска – диверсификация, застраховане, др. (3,11)
- 7) Съвършена конкуренция.
- Индивидуално и пазарно търсене и предлагане. Примери.
 - Оценка на правителствени политики – потребителски, производствен излишък, загуба за обществото.
 - Минимални цени, ценови подкрепи, производствени квоти, данъци, субсидии.
 - Ефективност и благосъстояние. (3, 13)
- 8) Несъвършена конкуренция.
- Монопол – ценообразуване, ефект от налагане на данъци, монополна власт, социална цена и регулиране на монополите.
 - Естествени монополи.
 - Разделяне на пазара и ценова дискриминация.
 - Монополистична конкуренция. (3,14)
- 9) Теория на игрите и олигопол.
- Модели на Cournot, Bertrand с повече от двама играчи.
 - Търсене на равновесие на Nash-Cournot и Nash-Bertrand.
 - Игри с несъвършена информация. Примери. (3,15), (1 стр.108-109; 114-118)
- 10) Олигопол
- Същност и видове.
 - Модели на Cournot, Bertrand в условията на неопределеност.
 - Модел на Stackelberg. Лидерство в цената.
 - Картел. Коалиционно равновесие. Примери.
 - Модел за търговска политика. (3,16), (1 стр. 110-113; стр. 119-138)
- 11) Общо равновесие при чиста размяна.
- Кутия на Еджуърт – договорна крива. Примери.
 - Модел на производство. (3,22) (2,15)
- 12) Общо равновесие при чиста размяна.
- Равновесие и благосъстояние.
 - Първа и втора теорема на икономиката на благосъстоянието.
 - Максимизиране на благосъстоянието. Условия от първи ред и оптималност по Парето. (3,21), (2,16)
- 13) Външни ефекти (externalities) и публични блага (public goods).
- Характерни черти, видове и примери.
 - Теории за външни ефекти и публичния избор. (3,23), (3,24), (2,11)

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

- 1) И.Иванов, **Теория на игрите с икономически приложения**, Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, София 2010, ISBN 978-954-07-2978-7.
- 2) [Andreu Mas-Colell](http://bookos.org/g/Andreu%20Mas-Colell), Michael D. Whinston and [Jerry R. Green](http://bookos.org/g/Jerry%20R.%20Green), **Microeconomic Theory**, 1995, Oxford University Press. <http://bookos.org/g/Andreu%20Mas-Colell>
- 3) Varian, H., **Microeconomic Analysis**, New York: W.W. Norton & Company, 1992 <http://milesight.com/armenia/Varian-MicroeconomicAnalysis.pdf>

Част II – Макроикономика

- 1) Основополагащи направления в макроикономическата теория – основни концепции и различия (4,21), (13,10)
 - Класическа теория, неокласическа теория, теория на реалния бизнес цикъл
 - Кейнсианска теория, нова кейнсианска теория
 - Монетаристка теория
 - Неокласически синтез
 - Нова теория на растежа
 - Институционална икономика
- 2) Управление на търсенето (4, 16)
 - Основни проблеми
 - Осъществима политика на търсенето
 - Източници на бизнес цикли и развитие на политиките на търсенето
- 3) Парична политика. (5,9), (2,6)
 - Пари и инфлация. Лихвени проценти
 - Трансмисионен механизъм на паричната политика
 - Динамична неконсистентност
 - Сеньораж и инфлация
- 4) Фискална политика и публичен дълг (4,17), (2, 5)
 - Фискална политика и благоденствие
 - Макроикономическа стабилизация
 - Финансиране на бюджета, публичен дълг и сеньораж
 - Стабилизация на публичния дълг
- 5) Външен публичен дълг (1, 6), (1, 2), (2, 4)
 - Поносимост, ситуационни и оценъчни показатели
 - Недостиг в платежния баланс
 - Варианти за реструктуриране – теоретични основания
- 6) Пазари на публичен дълг (3, 5)
 - Основни характеристики на дълговите финансови инструменти
 - Безрискови дългови инструменти и публичен дълг
 - Доходност и спот-лихви на безрисковите активи
 - Спот-лихви и форуърд-лихви
 - Срочна структура на лихвите
- 7) Инвестиции и цена на капитала (5,8), (3, 13)
 - Инвестиции в условия на несигурност
 - Финансови пазари и асиметричност на информацията.
 - Цена на капитала, цена на времето и цена на риска
- 8) Финансови пазари – валутни активи (4, 15)
 - Валутни пазари
 - Условия за лихвен паритет
 - Фундаментални фактори, влияещи на валутния курс в краткосрочен план
 - Фундаментални фактори, влияещи на валутния курс в дългосрочен план
 - Волатилност на валутните курсове и валутни кризи

- 9) Финансови пазари – активи с фиксиран доход (3,6), (3,7)
 - Основни видове и характеристики
 - Кредитни рейтинги
 - Динамика на цените (чувствителност спрямо времето и лихвите)

- 10) Финансови пазари – активи с променлив доход (3, 8), (3, 9)
 - Фундаментален анализ
 - Модели за оценка на стойността
 - Технически анализ (основни концепции и индикатори)

- 11) Пари, цени и валутни курсове в дългосрочен план (4, 6), (2, 4),
 - Неутралност на парите
 - Номинални и реални валутни курсове
 - Валутният курс в дългосрочен план: паритет на покупателната способност

- 12) Политики, насочени към дългосрочния растеж (4, 18),
 - Теории на предлагането
 - Политики на продуктовете пазари
 - Данъчна политика
 - Политики на трудовия пазар
 - Практически аспекти на политиката на предлагането

- 13) Архитектура на международната парична система (4, 19), (14), (15), (16)
 - Парични споразумения – исторически преглед
 - Международен валутен фонд и Световна банка
 - Валутни кризи, банкови, икономически кризи
 - Преосмисляне на целите и инструментите на макроикономическата политика след глобалната криза 2008 – 2009 г. Преосмисляне на макроикономическите модели.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

- 1) Минасян, Г., Външен дълг: Теория, практика, управление, второ издание, Сіела, 2007.
- 2) Ненова, М., Макроикономически анализ на финансовите потоци, Амброзия НТ, 2006
- 3) Петранов, С., Инвестиции. Теория и практика на финансовите инструменти и пазари, Класика и стил, 2010.
- 4) Burda, M.: Wyplosz, Ch.; Macroeconomics: A European Textbook, Oxford University Press, 6th edition, 2013 .
- 5) Romer, D., Advanced Macroeconomics, McGraw-Hill, 1996.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

- 6) Грийнспан, А. Епоха на турбулентност, Обсидиан, 2008.
- 7) Кейнс, Д., Обща теория на заетостта, лихвата и парите, Принцепс, 2001.
- 8) Рикардо, Д., За принципите на политическата икономия и данъчното облагане, ИК Рата, 2006.
- 9) Смит, А., Богатството на народите, ИК Рата 2006.
- 10) Стиглиц, Д., Свободно падане, Инфодар, 2010.
- 11) Фрийдман, М., Фрийдман, Р., Свободата на избора, Дамян Яков, 1997.

- 12) Scarth, W., Macroeconomics: An Introduction to Advanced Methods, Harcourt Brace Jovanovich, 2010.
- 13) Blanchard, O., Macroeconomics, Prentice-Hall Inc, 1997.
- 14) Blanchard, Olivier, Giovanni Dell'Ariccia and Pablo Mauro, Rethinking Macroeconomic policy, IMF Staff Position Paper, February 12, 2010, SPN/10/03; <http://www.imf.org/external/pubs/ft/spn/2010/spn1003.pdf>
- 15) IMF Conference “Macro and Growth Policies in the Wake of the Crisis”, March 7 – 8 2011, Washington, <http://www.imf.org/external/np/seminars/eng/2011/res/>
- 16) Mankiw, N. Gregory, A Quick Refresher Course in Macroeconomics, Journal of Economic Literature, Vol. XXVIII (December 1990), pp. 1645-1660, http://www.economics.harvard.edu/files/faculty/40_Quick_Refresher.pdf

Катедра Икономика

* Числата в скобите означават номерът на заглавието от списъка с основни литературни източници и разделът (главата) от него, които се препоръчват за съответната тема.